

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
دانشکده پزشکی

پایاننامه :

برای دریافت درجه دکترای پزشکی

موضوع :

بررسی شیوع عوارض بعد از بیهوشی در بیمارستانهای
دولتی و شناسائی ریسک فاکتورهای احتمالی

استاد راهنما:

دکتر محمد رضا قدرتی

اساتید مشاور:

دکتر مسعود انتظاری اصل

آقای حمداله پناهپور (دکتر حمید عبادی زارع)

تهیه و تنظیم :

خاطره عیسی زاده فر

۱۳۷۹ - ۱۳۸۰

سال تحصیلی

چکیده:

در این مطالعه توصیفی آینده نگر تعداد ۱۶۰ بیمار کاندید بیهوشی و جراحی از نظر شیوع عوارض در طی ریکاوری و برخی فاکتورهای دخیل در آن مورد بررسی قرار گرفتند.

شیوع عوارض بر اساس فراوانی به ترتیب زیر بود: شیورینگ (لرز بعد از عمل) 36.3%، درد 26.9%، بیقراری 21.3%، عوارض ریوی 13.2%، عوارض قلبی 11.3% و تهوع و استفراغ 8.8%.

از کل عوارض ریوی شیوع هیپوکسی 27.3%، لارنگواسپاسم 54.5% و سایر عوارض (شامل برونکو اسپاسم و...) 18.2% بوده و از کل عوارض قلبی هیپرتانسیون 15.8%، هیپوتانسیون 10.5%، و آریتمی 73.7% بود.

تأثیر برخی فاکتورها بر شیوع عوارض نیز به صورت زیر بود:

در مورد شیورینگ و سابقه بیماری، سابقه مصرف دارو و محل عمل رابطه معنی دار داشته و بقیه فاکتورها رابطه معنی داری با شیورینگ نداشتند.

درد، بی قراری و عوارض ریوی فقط با محل عمل رابطه معنی دار داشتند.

عوارض قلبی شامل هیپرتانسیون، هیپوتانسیون و آریتمی با محل عمل و کلاس ۸۸۸ و سابقه بیماری رابطه معنی دار داشتند.

تهوع و استفراغ نیز با مصرف سیگاری و نوع بیهوشی رابطه معنی دار داشت.

مقدمه :

مرحله ریکاوری یا بیداری از بیهوشی یکی از مراحل سه گانه بیهوشی است که بعد از قطع داروهای بیهوشی شروع میشود این مرحله معمولاً شامل انتقال بیمار به ریکاوری یا واحد مراقبتهای بعد از عمل و مراقبت از بیمار در بخش مزبور تا انتقال به تخت بیمار می باشد. این مرحله یکی از پرخطرترین مراحل بیهوشی بوده و عوارض مختلف تنفسی، قلبی عروقی و عوارضی از جمله **نهم** استفراغ، لرز و بیقراری با شیوع نسبتاً بالائی در ریکاوری گزارش شده است.

مطالعاتی که در طی سالهای اخیر در مورد این عوارض در سایر مراکز علمی انجام گرفته، حاکی از شیوع بالای عوارض بعد از عمل بوده و عواملی را نیز بعنوان ریسک فاکتور پیشنهاد نموده است، از جمله این عوامل: **کلاس ASA** بالای بیمار، مدت بیهوشی طولانی تر، اعمال جراحی اورژانسی و سابقه بعضی از بیمارهای زمینه ای و مصرف سیگار میباشد.

با توجه به عدم وجود مطالعه ای در مورد عوارض بعد از بیهوشی در بیمارستانهای منطقه و نظر به تفاوت اساسی در دسترسی به تجهیزات مدرن و داروهای نوین بیهوشی در بیمارستانهای منطقه در مقایسه با بیمارستانهاییکه مطالعات مشابه در آنها انجام گرفته